

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
DPS – 140 – 10(2)/04

Warszawa, 11 października 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Przedkładam **stanowisko Rządu** wobec komisyjnego projektu ustawy

- **o zmianie ustawy o kulturze fizycznej i ustawy o żegludze śródlądowej (druk nr 3180).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Edukacji Narodowej i Sportu do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z szacunkiem

(-) Marek Belka

STANOWISKO RZĄDU

wobec komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej i ustawy o żegludze śródlądowej (druk nr 3180)

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej i ustawy o żegludze śródlądowej jest efektem – jak stwierdzają autorzy – doświadczeń wynikających z praktyki stosowania ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej. Intencją autorów projektu jest usunięcie nieprawidłowej redakcji obowiązujących przepisów oraz wprowadzenie nowych norm mających na celu właściwą regulację określonych sfer działalności sportowej.

Pierwsza z proponowanych w projekcie zmian dotyczy doprecyzowania definicji zawodnika – zawodnikiem jest osoba uczestnicząca we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez właściwy polski związek sportowy oraz posiadająca licencję lub inny równorzędny dokument zezwalający na udział w tym współzawodnictwie.

W projekcie dodano również przepis zawierający upoważnienie do wydania aktu wykonawczego, określającego szczegółowo zasady prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych i stowarzyszeń kultury fizycznej nieprowadzących działalności gospodarczej.

W odniesieniu do sportu osób niepełnosprawnych wskazano podmioty, które ustalają skład kadry narodowej oraz skład reprezentacji Polski na igrzyska paraolimpijskie.

Zmieniono także przepisy dotyczące nadzoru sprawowanego przez Prezesa Polskiej Konfederacji Sportu – spod kognicji Prezesa wyłączono orzeczenia dyscyplinarne organów polskich związków sportowych, z uwagi na fakt, orzeczenia te mogą podlegać zaskarżeniu do Trybunału Arbitrażowego. Ponadto zaproponowano, poprzez dodanie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego, precyzyjniejsze uregulowanie zagadnień kontroli działalności stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych, przeprowadzanej przez starostów i Prezesa Polskiej Konfederacji Sportu.

Projekt obejmuje również zmiany przepisów regulujących zagadnienia związane z funkcjonowaniem rad sportu. Wprowadzono obowiązek powoływania takiej rady przez jednostki samorządu terytorialnego. Proponuje się także zmianę organu powołującego radę z organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego na jej organ wykonawczy. Ponadto na szczeblu wojewódzkim zadania rady sportu powierzono wojewódzkim interdyscyplinarnym stowarzyszeniom kultury fizycznej będących członkiem Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego.

Dokonano również liberalizacji przepisów regulujących sprawy związane z licencją zawodniczą. Zmieniono charakter licencji – ze swoistego zezwolenia wydawanego w formie decyzji administracyjnej na dokument uprawniający zawodnika do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym, organizowanym przez właściwy polski związek sportowy. Uregulowano również sprawę opłat za wydawanie licencji lub równoważnego dokumentu.

Zaproponowano uporządkowanie przepisów dotyczących opieki medycznej nad osobami uczestniczącymi w zajęciach wychowania fizycznego, sportowych i rekreacyjnych oraz imprezach sportowych i rekreacyjnych. Część tych zagadnień została już uregulowana w poszczególnych aktach wykonawczych, dlatego też uchylono nieaktualną delegację i zaproponowano nową, upoważniającą do unormowania zagadnień nieuregulowanych.

Bardzo istotna zmiana dotyczy zagadnień sportu profesjonalnego. Proponuje się umożliwienie podejmowania działalności w zakresie sportu profesjonalnego przez wszystkie rodzaje podmiotów gospodarczych. Ponadto dodano przepisy regulujące zasady funkcjonowania lig zawodowych.

W projekcie nowelizacji proponuje się również dokonanie zmian w przepisach regulujących odpowiedzialność dyscyplinarną i rozstrzyganie sporów w sporcie. Doprecyzowano przepis art. 37. Istotna zmiana dotyczy organizacji i funkcjonowania Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim:

- wskazano podmioty uprawnione do powoływania arbitrów Trybunału,
- wyodrębniono wyraźnie dwie funkcje Trybunału – sądu polubownego i sądu dyscyplinarnego,
- stworzono podstawę prawną zaskarżania orzeczeń Trybunału,
- dodano przepis mający na celu zapewnić wykonalność orzeczeń Trybunału,
- uregulowano zagadnienia związane z finansowaniem działalności Trybunału.

Proponuje się również wprowadzenie systemowych zmian do przepisu art. 53 ustawy, poprzez ponowne określenie katalogu dyscyplin i dziedzin sportu objętych zakresem regulacji. W stosunku do niektórych dyscyplin, tj. do alpinizmu, sportów motorowych oraz pływania regulację ograniczono jedynie do przepisu wskazującego, iż uprawiający te dyscypliny powinien przestrzegać zasad bezpieczeństwa obowiązujących w tych dyscyplinach. Jedynie w odniesieniu do sportów, których uprawianie może zagrażać bezpieczeństwu osób trzecich, tj. żeglarstwa i sportów strzeleckich proponuje się precyzyjne określenie kwalifikacji niezbędnych przy ich uprawianiu oraz zasad bezpieczeństwa, jakie powinna przestrzegać osoba uprawiająca te sporty. Reguluje się również kwestie opłat za czynności związane z przeprowadzeniem egzaminu i wydaniem dokumentów potwierdzających zdobyte uprawnienia.

Ponadto proponuje się zmiany w zakresie przepisów art. 53 ust. 3 ustawy dotyczące rejestracji statków używanych do celów sportowych. Przedstawiona propozycja zmian zmierza do wyłączenia z ustawy o kulturze fizycznej upoważnienia do wydania rozporządzenia *w sprawie rejestracji statków używanych na wodach śródlądowych do celów sportowych lub rekreacyjnych oraz nadzoru technicznego nad tymi statkami*. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej, na podstawie których zachowana zostanie odrębność rejestracyjna statków używanych do celów sportowych lub rekreacyjnych.

Rząd stoi na stanowisku, iż zmiany zaproponowane w komisyjnym projekcie *ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej i ustawy o żegludze śródlądowej* mają na celu dostosowanie przepisów ustawy o kulturze fizycznej do dzisiejszych realiów, w których funkcjonuje sport.

Za zasadną należy uznać zmianę definicji zawodnika. Zdefiniowanie zawodnika jako osoby uczestniczącej we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez właściwy polski związek sportowy oraz posiadającej licencję lub inny równorzędny dokument zezwalający na udział w tym współzawodnictwie pozwoli na wyraźne określenie kategorii osób uprawiających sport, do których odnoszą się poszczególne przepisy ustawy o kulturze fizycznej. Jednakże definicja wymaga dokonania korekty pod względem redakcyjnym.

Istotne znaczenie ma również propozycja wprowadzenia przepisu zawierającego upoważnienie dla ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu do wydania aktu wykonawczego, określającego szczegółowo zasady prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych i stowarzyszeń kultury fizycznej nieprowadzących działalności gospodarczej. Wydanie tego aktu wykonawczego przyczyni się do usprawnienia realizacji przepisów art. 7 i 7a ustawy, jednakże treść wytycznych jest nieprecyzyjna i wymaga przerehabrowania pod względem merytorycznym.

Odnosząc się do propozycji regulacji zawartej w art. 1 pkt 4 projektu, dotyczącej ogólnopolskich stowarzyszeń, którym nadaje się status polskiego związku sportowego, należy zauważyć (nie oceniając celu wprowadzenia takiego rozwiązania), że zaproponowana regulacja jest wadliwa systemowo i wprowadza nierówność wobec prawa – dlatego budzi poważne wątpliwości co do zgodności z konstytucją.

W odniesieniu do art. 1 pkt 6 lit. b (dodanie przepisu zawierającego upoważnienie do wydania aktu wykonawczego określającego szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania kontroli działalności stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych) należy zauważyć, że wątpliwości wskazane w uzasadnieniu dotyczące zasad i charakteru kontroli powinny być wyeliminowane ustawą. Ustawa powinna także określać prawa i obowiązki podmiotu kontrolowanego. Upoważnienie

mogłoby dotyczyć jedynie szczegółowego trybu związanego z przeprowadzaniem kontroli – bez zmian ustawowych nie będzie możliwe wydanie aktu prawnego w takim kształcie, jaki wynikałby z uzasadnienia projektu.

Wskazanie w ustawie podmiotów upoważnionych do ustalania składu kadry narodowej osób niepełnosprawnych oraz składu reprezentacji Polski na igrzyska paraolimpijskie usprawni funkcjonowanie kadry paraolimpijskiej i kadry narodowej osób niepełnosprawnych.

Zmiany przepisów regulujących funkcjonowanie rad sportu, a mianowicie wprowadzenie obowiązku powoływania takiej rady przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zmiana organu powołującego radę z organu stanowiącego na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może spowodować większą aktywność samorządu w sferze kultury fizycznej, a co za tym idzie przyczynić się do rozwoju sportu. Natomiast powierzenie na szczeblu województwa samorządowego zadań rad sportu wojewódzkim interdyscyplinarnym stowarzyszeniom kultury fizycznej będących członkiem Polskiej Federacji Sportu Młodzieżowego umożliwi sprawną realizację zadań na płaszczyźnie Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu – województwo, z uwagi na doświadczenie i znajomość sfery kultury fizycznej przez osoby działające w tych stowarzyszeniach, koordynujące m.in. na swoim terenie realizację „Programu szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej sportowo”.

Jednakże w kontekście proponowanych zmian należałoby wskazać skutki finansowe związane z funkcjonowaniem rad, a to z kolei wymagałoby doprecyzowania przedłożonych przepisów w zakresie określenia ilości członków rady oraz zasad jej funkcjonowania. Proponuje się również wskazać, że rada miałaby charakter społeczny.

Zmianę przepisów dotyczącą licencji zawodniczych należy ocenić pozytywnie. Dotychczasowe funkcjonowanie zezwolenia na udział we współzawodnictwie sportowym (licencji zawodniczej) wydawanego w drodze decyzji administracyjnej, nie odpowiada potrzebom praktyki. Zastąpienie dotychczasowej licencji licencją lub innym dokumentem uprawniającym zawodnika do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym liberalizuje przepisy w tym zakresie. Zmiana ta zwiększa kompetencje polskich związków sportowych, daje im również możliwość określenia rodzaju dokumentu, który będzie uprawniał do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym. Uregulowano również kwestię opłat pobieranych przez właściwy polski związek sportowy za wydanie stosownego dokumentu.

Dodanie nowych regulacji w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej i rozstrzygania sporów w sporcie ma na celu doprecyzowanie obowiązujących przepisów. Zmiany dotyczące organizacji i funkcjonowania Trybunału Arbitrażowego

do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim powinny przyczynić do wzmocnienia jego pozycji, a także ułatwić pełnienie zadań do realizacji których Trybunał został powołany. Należy jednakże wskazać, że dopracowania wymagają rozwiązania zaproponowane w art. 41 a ustawy dotyczące możliwości wniesienia odwołania od orzeczenia dyscyplinarnego lub regulaminowego wydanego przez Trybunał, w sprawach o których mowa w art. 41 ustawy, do Sądu Najwyższego w trybie kasacji. Regulacja taka pozostaje w sprzeczności systemowej ze zbliżonymi uregulowaniami problematyki wnoszenia środków odwoławczych do sądu m.in. w aktach prawnych dotyczących samorządów zawodowych, a także nie znajduje odpowiedniego uzasadnienia. W związku z powyższym zawarte w projekcie ustawy przepisy o wnoszeniu odwołania od orzeczenia dyscyplinarnego lub regulaminowego powinny wskazywać jako organ odwoławczy sąd powszechny, bądź w niektórych kategoriach spraw, zwłaszcza dotyczących regulaminów sportowych – wojewódzki sąd administracyjny.

Celowym jest także wykreślenie upoważnienia dla Rady Ministrów, zawartego w art. 50 ust. 2 ustawy, do wydania rozporządzenia w sprawie zakresu i zasad sprawowania opieki medycznej nad osobami uczestniczącymi w zajęciach wychowania fizycznego, sportowych i rekreacyjnych oraz imprezach sportowych i rekreacyjnych. Zmiana ta ma charakter porządkowy, część bowiem zagadnień, które obejmuje delegacja ustawowa, została już uregulowana w innych aktach prawnych, w tym w:

- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 130, poz. 1196),
- rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie sposobu dokonywania kwalifikacji do poszczególnych dyscyplin sportu, zakresu koniecznych badań lekarskich oraz ich częstotliwości w stosunku do dzieci i młodzieży do ukończenia 21 roku życia ubiegających się o przyznanie licencji na amatorskie uprawianie określonych dyscypliny sportu (Dz. U. Nr 141 poz. 1379),
- rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 września 2001r. w sprawie szczegółowych zasad i warunków prowadzenia działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).

Obszarem, który nie został uregulowany są badania lekarskie osób, uczestniczących we współzawodnictwie sportowym (zawodników), dlatego też zaproponowano dodanie w art. 1 pkt 12 lit a projektu stosownego upoważnienia dla ministra do spraw kultury fizycznej i sportu do określenia zakresu koniecznych badań lekarskich i ich częstotliwości w stosunku do zawodników, uczestniczących we

współzawodnictwie sportowym. Jednakże w kontekście zmiany zawartej w pkt 12 należałoby wskazać podmioty obowiązane do finansowania obowiązkowych badań lekarskich. Realizacja tego obowiązku nie powinna dodatkowo (ponad obecnie finansowane badania) obciążać budżetu państwa.

Zmiana przepisów dotyczących sportu profesjonalnego odpowiada założeniom ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Zasadne jest umożliwienie podejmowania działalności w zakresie sportu profesjonalnego wszystkim rodzajom podmiotów gospodarczych. Zaproponowane przepisy regulujące zasady powoływania i funkcjonowania lig zawodowych, przyczynią się w ocenie Rządu do sprawnego zarządzania sportem profesjonalnym pod względem finansowym i marketingowym. Jednakże zaproponowane nowe brzmienie art. 29 ust. 1 ma zbyt szeroki zakres, ponieważ ustawa o kulturze fizycznej wprowadza ograniczenia podmiotowe w prowadzeniu działalności w zakresie sportu profesjonalnego – w zakresie organizacji - do polskich związków sportowych, a w odniesieniu do podmiotów zarządzających ligą zawodową – do osób prawnych działających w formie spółki w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych. Dlatego też właściwe byłoby uzupełnienie brzmienia art. 29 ust. 1 o zwrot „jeżeli ustawa nie stanowi inaczej”. Ponadto proponuje się zamieszczenie informacji, że przepisy art. 29 ust. 1 dotyczą przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807).

Proponowana natomiast zmiana przepisów art. 53 ustawy regulującego zagadnienia uprawiania sportów uznanych za „niebezpieczne” pozwoli, w ocenie Rządu, na usunięcie szeregu wątpliwości związanych ze stosowaniem tego artykułu. Ocena dotychczasowego funkcjonowania i stosowania art. 53 i wydanych na jego podstawie aktów wykonawczych potwierdza konieczność dokonania zmian mających na celu doprecyzowanie przepisów omawianego artykułu. W odniesieniu do większości dyscyplin ujętych w art. 53 brak jest przesłanek do tak restrykcyjnej reglamentacji ich uprawiania. Jedynie w odniesieniu do sportów, których uprawianie może zagrażać bezpieczeństwu osób trzecich, tj. żeglarstwa i sportów strzeleckich zasadne jest precyzyjne określenie kwalifikacji niezbędnych przy ich uprawianiu oraz zasad bezpieczeństwa, jakie powinna przestrzegać osoba uprawiająca te sporty, poprzez wydanie stosownych aktów wykonawczych. Wobec powyższego, wydaje się, że w nowelizowanym art. 53 należy również zawrzeć upoważnienie do wydania rozporządzenia w odniesieniu do sportów strzeleckich. Niezmiernie istotną zmianą jest także uregulowanie kwestii opłat za czynności związane z przeprowadzeniem egzaminu i z wydaniem dokumentu potwierdzającego nabycie kwalifikacji.

Dokonując oceny propozycji zmian art. 53 należy również zaznaczyć, że przepisy tego artykułu były przedmiotem wystąpień Rzecznika Praw Obywatelskich,

poddającego w wątpliwość konstytucyjność tychże przepisów.

Pozytywnie należy także ocenić propozycje zmian w zakresie przepisów art. 53 ust. 3 ustawy o kulturze fizycznej, dotyczących rejestracji statków używanych do celów sportowych. Zmiany te odnoszą się do doprecyzowania przepisów ustawy o żegludze śródlądowej i wykreślenia przepisów dotyczących rejestracji statków używanych do celów sportowych lub rekreacyjnych z ustawy o kulturze fizycznej

Ustawa o żegludze śródlądowej reguluje sprawy związane z uprawianiem żeglugi na wodach śródlądowych uznanych za żeglowne na podstawie przepisów Prawa wodnego. Zakresem regulacji ustawy o żegludze śródlądowej objęte są wszystkie statki przeznaczone lub używane na śródlądowych drogach wodnych, w tym statki przeznaczone do uprawiania sportu lub rekreacji, ze stosownymi wyłączeniami.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy o kulturze fizycznej nie określają obowiązku rejestracji statków, właściwych organów rejestrowych a także nie precyzują obowiązku ponoszenia opłat za czynności rejestrowe.

W związku z powyższym, ze względu na niedoskonałość regulacji zawartej w art. 53 ust. 3 ustawy o kulturze fizycznej i rodzaj materii objętej zakresem tego przepisu, zasadna jest propozycja przeniesienia zagadnień związanych z rejestracją i sprawowaniem nadzoru technicznego nad statkami używanymi do celów sportowych lub rekreacyjnych do przepisów ustawy o żegludze śródlądowej. Analogiczne, do zaproponowanych w projekcie, rozwiązania funkcjonują w ustawie z dnia 18 września 2001 r. Kodeks morski. W ocenie Rządu zmiana ta przyczyni się do wzmocnienia spójności w systemie prawnym regulującym tą sferę działalności. Jednakże przedłożone rozwiązania art. 2 projektu ustawy wymagają doprecyzowania pod względem merytorycznym, ponadto rozszerzeniu powinien ulec zakres przedmiotowy projektowanych zmian.

Reasumując należy stwierdzić, że przedmiotowy projekt stanowi próbę działań zmierzających do uporządkowania sfery działalności związanej z kulturą fizyczną, w tym zarówno odnoszącej się do sportu powszechnego, jak i sportu profesjonalnego. Na zakres proponowanych zmian szczególnie wpływ mają przeobrażenia zachodzące w sporcie, które powinny mieć odzwierciedlenie w przepisach prawnych.

Ponadto propozycje zmian ustawy o kulturze fizycznej wychodzą naprzeciw oczekiwaniom osób uprawiających sport i osób zajmujących się organizacją działalności w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Ministrów ocenia projekt *ustawy o zmianie ustawy o kulturze fizycznej i ustawy o żegludze śródlądowej* (druk nr 3180) pozytywnie.

Nie mniej jednak Rada Ministrów pragnie zwrócić uwagę na konieczność

dokonania korekt pod względem legislacyjnym i redakcyjnym przedłożonego projektu. Koniecznym jest również rozszerzenie uzasadnienia do w/w projektu o elementy umożliwiające ocenę skutków ekonomicznych oraz finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego wprowadzenia postulowanych zmian.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 13 października 2004r.

